

KOMUNIKAT PRASOWY nr 53/25

Luksemburg, 29 kwietnia 2025 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-452/23 | Fastned Deutschland

Trybunał Sprawiedliwości wyjaśnił warunki, na jakich koncesja może zostać zmieniona bez przeprowadzania nowego postępowania o udzielenie koncesji

Możliwość modyfikacji, pod pewnymi warunkami, umowy koncesji bez przeprowadzania nowego postępowania o udzielenie koncesji ma również zastosowanie do koncesji przyznanej pierwotnie podmiotowi in house, w sytuacji gdy koncesjonariusz został w międzyczasie sprywatyzowany

W kontekście sporu dotyczącego rozszerzenia istniejących koncesji dotyczących eksploatacji stacji usług na autostradach niemieckich na budowę i eksploatację punktów ładowania pojazdów elektrycznych do Trybunału Sprawiedliwości zwrócono się z pytaniem o możliwość takiego rozszerzenia, pod pewnymi warunkami, bez przeprowadzania nowego postępowania w sprawie udzielenia zamówienia. Trybunał uznał, że nie stoi temu na przeszkodzie okoliczność, iż pierwotnie udzielono koncesji podmiotowi in house, podczas gdy koncesjonariusz został w międzyczasie sprywatyzowany. Kontrola zgodności z prawem pierwotnego udzielenia koncesji nie jest konieczna, jeżeli upłynął termin na jej zaskarżenie. Warunek, zgodnie z którym modyfikacja stała się „konieczna” ze względu na wystąpienie niemożliwych do przewidzenia okoliczności, oznacza, że okoliczności te wymagają dostosowania pierwotnej koncesji w celu zapewnienia możliwości dalszego prawidłowego jej wykonywania.

Okolo 90% miejsc obsługi podróżnych niemieckich autostrad federalnych jest eksploatowanych przez Autobahn Tank & Rast i Ostdeutsche Autobahntankstellen na podstawie około 360 umów koncesji zawartych z państwem niemieckim¹. Państwo to rozszerzyło w późniejszym czasie owe istniejące koncesje, bez przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia, na budowę i eksploatację punktów ładowania pojazdów elektrycznych w owych miejscach obsługi podróżnych. Spółka Fastned², która eksploatuje takie punkty w Niemczech, kwestionuje owo rozszerzenie koncesji przed sądem niemieckim.

W latach 1996–1998 280 z tych 360 koncesji zostało pierwotnie udzielonych bez przetargu poprzednikowi³ dwóch wspomnianych operatorów na maksymalny okres 40 lat. W tamtym czasie poprzednik ten był w 100% własnością państwa niemieckiego, a następnie został całkowicie sprywatyzowany.

Spółka Fastned uważa, że rozszerzenie koncesji na punkty ładowania pojazdów elektrycznych jest nieważne, ponieważ powinno być poprzedzone ogólnounijnym postępowaniem o udzielenie koncesji.

Sąd niemiecki zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem dotyczącym przepisów Unii Europejskiej dotyczących udzielania koncesji, które ze względu na swoją wartość powinny co do zasady być otwarte na konkurencję⁴.

Jeden z tych przepisów pozwala, pod pewnymi warunkami⁵ na modyfikację istniejącej koncesji bez przeprowadzania nowego postępowania o udzielenie koncesji, jeżeli stała się „konieczna” ze względu na wystąpienie niemożliwych do przewidzenia okoliczności. Zdaniem spółki Fastned przepis ten nie ma zastosowania do koncesji, które pierwotnie

nie zostały udzielone w ramach przetargu.

Trybunał odpowiedział, że odnośny przepis ma zastosowanie również w przypadku, gdy koncesja została pierwotnie udzielona bez przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie koncesji, nawet jeśli koncesja ta została udzielona bez przeprowadzenia postępowania przetargowego podmiotowi in house⁶, a modyfikacja wspomnianej koncesji następuje w dniu, w którym koncesjonariusz nie ma już statusu podmiotu in house. Przepis ten nie wymaga, aby sądy krajowe kontrolowały zgodność z prawem pierwotnego udzielenia koncesji w ramach rozpatrywania skargi o stwierdzenie nieważności modyfikacji tej koncesji, jeżeli upłynął termin na zakwestionowanie pierwotnego udzielenia koncesji.

Trybunał wyjaśnił ponadto, że „konieczność modyfikacji” w rozumieniu tego przepisu ma miejsce wówczas, gdy niemożliwe do przewidzenia okoliczności wymagają dostosowania pierwotnej koncesji w celu zapewnienia możliwości dalszego prawidłowego jej wykonywania.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotykają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Za pośrednictwem Autobahn des Bundes, która jest spółką prawa prywatnego stanowiącą niezbywalną własność Republiki Federalnej Niemiec.

² Pierwotnie spółka Tesla Germany, kwestionowała – wraz ze spółką Fastned – modyfikacje koncesji, jednak w późniejszym czasie cofnęła swoje żądania.

³ Tank & Rast AG.

⁴ [Dyrektywa 2014/23/UE](#) Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji.

⁵ Zgodnie z odnośnym przepisem możliwość modyfikacji koncesji bez przeprowadzania nowego postępowania w sprawie udzielenia koncesji jest uzależniona od spełnienia trzech warunków. Pierwszy z nich zawiera dwa elementy, z których pierwszy dotyczy wystąpienia okoliczności, których działająca z należytą starannością instytucja zamawiająca nie mogła przewidzieć, a drugi – faktu, że okoliczności te wymagają modyfikacji danej koncesji. Drugi warunek wymaga, aby dana modyfikacja nie zmieniała ogólnego charakteru odnośnej koncesji. Trzeci z owych warunków wymaga co do zasady, aby wzrost wartości owej umowy nie przekraczał 50 % wartości pierwotnej umowy koncesji.

⁶ Zgodnie z przepisami obowiązującymi w czasie pierwotnego udzielenia 280 z 360 rozpatrywanych koncesji za podmiot in house uznawano jednostkę i) nad którą instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający sprawował kontrolę podobną do kontroli, jaką sprawuje nad własnymi jednostkami oraz ii) która wykonywała zasadniczą część swojej działalności wspólnie z instytucją zamawiającą.